

Мазмұны:

	Б.
1. Тарау 1. Жалпы ережелер	3
2. Тарау 2. Осы Ережелерде пайдаланылатын негізгі ұғымдар	3
3. Тарау 3. Сақтандыру жағдайларының тізбесі	4
4. Тарау 4. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі	4
5. Тарау 5. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны	5
6. Тарау 6. Сақтандыру сыйлықақысы және оны төлеу тәртібі	5
7. Тарау 7. Сақтандыру сомасы. Көлемі, тәртібі және шарттары сақтандыру төлемін жүзеге асыру.	5
8. Тарау 8. Сақтандыру жағдайларынан шығару және сақтандыруды шектеу	6
9. Тарау 9. Сақтанушының (сақтандырылушының/ пайда алушының) сақтандыру жағдайы басталған кездегі әрекеттері	8
10. Тарау 10. Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттар тізбесі	8
11. Тарау 11. Тараптардың құқықтары мен міндеттері	9
12. Тарау 12. Сақтандыру шартын тоқтату шарттары	10
13. Тарау 13. Қосымша ережелер	11

Тарау 1. Жалпы ережелер

1.1. Осы "Nomad Life "ӨСК" АҚ өмірді ерікті сақтандыру ережелері (бұдан әрі – Ережелер) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (бұдан әрі – ҚР АҚ), "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі-Заң) және Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді.

1.2. Ережелер қарыз алушылардың банктердің және өзге де кредиттік ұйымдардың алдында өмірін сақтандыруды жүзеге асырудың тәртібі мен шарттарын айқындайды.

Тарау 2. Осы Ережелерде пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Ережелерде келесі негізгі ұғымдар қолданылады:

1) **Сақтандырушы** – сақтандыруды жүзеге асыратын, яғни сақтандыру жағдайы басталған кезде пайда алушыға (ларға) шартта белгіленген сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті тұлға.

Сақтандырушы сақтандыру ұйымы ретінде тіркелген және сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар заңды тұлға ғана бола алады.

Ережеге қатысты сақтандырушы – «Nomad Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы.

2) **Кредиттік ұйым** - банк, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым - қарыздарды ақшалай нысанда беруге уәкілетті мемлекеттік органның лицензиясы бар не Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кредиттер беруге құқығы бар өзге де ұйым.

3) **Сақтанушы** - сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға.

4) **Сақтандырылушы** - өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын жеке тұлға. Ережелерге сәйкес банктің не онымен қарыз шартын жасасқан өзге де кредиттік ұйымның қарыз алушы – клиенті сақтандырылушы болып табылады.

5) **Пайда алушы** - сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру алушысы болып табылатын тұлға.

6) **Қарыз шарты** - оған сәйкес бір Тарап (қарыз беруші) екінші Тарапқа (қарыз алушыға) ақша беретін немесе беруге міндеттенетін келісім, ал қарыз алушы Қарыз берушіге Қарыз шартында айқындалған мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сыйақы төлей отырып, осындай соманы уақтылы қайтаруға міндеттенеді.

7) **Сақтандыру шарты** - екі тараптың келісілген еркіне негізделген мәміле, оған сәйкес бір Тарап (сақтанушы) сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал екінші Тарап (сақтандырушы) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін шартта айқындалған шекте жүзеге асыруға міндеттенеді сомасы (сақтандыру сомасы).

8) **Сақтандыру сомасы**-сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы.

9) **Сақтандыру сыйлықақысы**-сақтанушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемелерін қабылдағаны үшін сақтанушы сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы.

10) **Сақтандыру төлемі** - сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы.

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

11) **Сақтандыру жағдайы**-басталуымен сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға.

12) **Жазатайым оқиға**-сақтандырылушының денесіне сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету нәтижесінде адамның еркіне қайшы келетін, 1 немесе 2 топтағы өлімге және/немесе мүгедектіктің белгіленуіне әкеп соққан кенеттен, қысқа мерзімді оқиға (оқиға).

13) **Сақтандыру объектісі**-сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына зиян келтіруге байланысты заңнамаға қайшы келмейтін мүліктік мүдделері сақтандыру объектісі болып табылады.

Тарау 3. Сақтандыру жағдайларының тізбесі

3.1. Сақтандыру шартына сәйкес және Ережелердің 8-тарауының нормаларын ескере отырып, егер олар сақтандыру шартында тікелей көрсетілсе, мынадай оқиғалар сақтандыру жағдайы деп танылады:

1) осы Ережелерде және сақтандыру шартында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңінде туындаған кез келген себеппен сақтандырылушының қайтыс болуы;

2) сақтандыру шартында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушыға сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға нәтижесінде 1 немесе 2 топтағы мүгедектікті белгілеу;

3.2. Осы тараудың 3.1-тармағында көрсетілген оқиға, егер ол сақтандыру шартында тікелей көрсетілсе, сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде орын алса, сақтандырылушының қайтыс болуына немесе сақтандырылушының 1 немесе 2 топтағы мүгедектігін белгілеуіне тікелей әкеп соқтырса және сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер мен Ережелердің 8-тарауында белгіленген шектеулердің тізбесіне енгізілмесе ғана сақтандыру жағдайы деп танылады.

Тарау 4. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

4.1. Сақтандыру шарты ережелерге сәйкес жазбаша нысанда жасалады.

4.2. Сақтандыру шарты сақтанушыны сақтандырушы біржақты тәртіппен (қосылу шарты) әзірлеген Ережелерге қосу және сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру полисін ресімдеу жолымен жасалады.

Сақтандыру шарты сақтанушы қол қойған өтініш негізінде жасалады.

4.3. Сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушы сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын айқындау үшін өзіне белгілі, елеулі мәні бар мәліметтерді сақтандыру туралы өтініште хабарлауға міндетті. Сақтандыруға арналған өтініште, сондай-ақ сақтанушының/сақтандырылушының сақтандыруға арналған өтініштегі сұрақтарға берген жауаптарын негізге ала отырып, сақтандыру шартын жасасу кезеңінде сақтанушыға жіберілген Сақтандырушының жазбаша сұрау салуында көрсетілген Ережелерде нақты айтылған мәліметтер елеулі деп танылады.

4.4. Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін Сақтанушының (сақтандырылушының) сақтандырушыға Ережелердің 4.3-тармағында көрсетілген мән-жайлар туралы көрінеу жалған мәліметтер бергені анықталса, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген салдарларды қолдануды талап етуге құқылы. Егер сақтанушы (сақтандырылушы) үнсіз қалған жағдайлар жойылған болса, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап ете алмайды.

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

4.5. Егер сақтандыру шарты сақтанушының (сақтандырылушының) Сақтандырушының қандай да бір сұрақтарына жауаптары болмаған кезде жасалған болса, соңғысы тиісті мән-жайларды Сақтанушы (сақтандырылушы) хабарламағаны негізінде кейіннен сақтандыру шартын бұзуды не оны жарамсыз деп тануды талап ете алмайды.

4.6. Сақтандыру шарты кез келген мүгедектік тобындағы мүгедек адамдармен, АИТВ-инфекциясын тасымалдаушы болып табылатын жүйелі, психикалық, онкологиялық, ауыр неврологиялық аурулармен немесе жүрек-тамыр жүйесі ауруларымен, ЖИТС-пен ауыратын адамдармен жасалмайды. Осы тармақта көрсетілген тұлға сақтандырылған болып табылатын сақтандыру шарты осындай шарт жасалған сәттен бастап жарамсыз болып табылады, ал төленген сақтандыру сыйлықақылары қайтарылуға жатады.

4.7. Сақтандыру шарты күшіне енгеннен кейін сақтандыруға өтініш, сақтандыру шартына қосымшалар (бар болса) және Ережелерде көрсетілген өзге де құжаттар сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

Тарау 5. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны

5.1. Сақтандыру шарты тараптардың келісімі бойынша белгіленген мерзімге жасалады және сақтандыру шартында міндетті түрде көрсетілуге тиіс.

5.2. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, онда сақтандыру қорғау кезеңі сақтандыру шартының қолданылу кезеңіне сәйкес келеді.

5.3. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шартының қолданылу аумағы шектелмейді.

5.4. Егер сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, сақтандырудың қолданылу уақыты тәулігіне 24 сағат.

5.5. Сақтандыру шартының күшіне ену шарттары тараптардың келісімімен айқындалады және сақтандыру шартында көрсетіледі.

Тарау 6. Сақтандыру сыйлықақысы және оны төлеу тәртібі

6.1. Сақтандыру сыйлықақысын сақтанушы сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен және мерзімде төлейді.

6.2. Сақтандыру сыйлықақысы біржолғы төлеммен төленеді.

6.3. Сақтандыру сыйлықақысы сақтандыру шартында көрсетілген Сақтандырушының банктік шотына қолма-қол ақшасыз төлеммен төленуге жатады.

Тарау 7. Сақтандыру сомасы. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудың мөлшері, тәртібі мен шарттары.

7.1. Сақтандыру сомасының мөлшері сақтанушы сақтандырушыға берген сақтандыру өтінішінің негізінде айқындалады және сақтандыру шартында көрсетіледі.

7.2. Сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасының мөлшерінен аспауға тиіс.

7.3. Сақтандыру жағдайы басталған жағдайда сақтандырылушының қайтыс болуы (сақтандыру шартында көзделген жағдайларды қоспағанда) сақтандырушы Шартта көзделген құжаттардың толық топтамасын ұсынғаннан кейін пайда алушыға сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде және тәртіппен біржолғы сақтандыру төлемін жүргізеді.

7.4. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушыға белгілі бір мерзімге жазатайым оқиға нәтижесінде 1 немесе 2 топтағы мүгедектікті белгілеуді сақтандыру төлемін

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

сақтандырушы сақтандырылушыға белгіленген мерзімдік төлемдер түріндегі мүгедектіктің белгіленген мерзімі ішінде жүзеге асырады, олардың мөлшері мен төлеу тәртібі сақтандыру шартында айқындалған.

7.5. Сақтандырылушыға жазатайым оқиға салдарынан 1 немесе 2 топтағы мүгедектік мерзімсіз болып белгіленген жағдайда сақтандыру төлемін сақтандырушы пайда алушыға сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде және тәртіппен бір рет жүзеге асырады.

7.6. Сақтандырылушы қайта куәландырылған жағдайда сақтандырушы осы баптың 7.4-тармағында белгіленген тәртіппен мүгедектіктің жаңа мерзімі ішінде сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруды жалғастырады.

7.7. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім Қазақстан Республикасының заңнамасында, осы Ережелерде немесе сақтандыру шартында көзделген негіздер бойынша қабылдануы мүмкін және сақтандырушы шешім қабылдаған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде бас тарту себептерін дәлелді негіздей отырып, пайда алушыға (өтініш берушіге) жазбаша нысанда хабарланады.

Тарау 8. Сақтандыру жағдайларынан алып тастау және сақтандыруды шектеу

8.1. Егер оқиға салдарынан болса, сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:

- 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті ластанудың әсері;
- 2) әскери іс-қимылдар;
- 3) азаматтық соғыс, кез келген түрдегі халықтық толқулар, жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер;
- 4) қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған іс-әрекеттерді қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін деп танылған Сақтанушының, сақтандырылушының және/немесе пайда алушының қасақана іс-әрекеттері;
- 5) Сақтанушының, сақтандырылушының және/немесе пайда алушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған әрекеттері;
- 6) сақтандырылушыны ұстау, қамауға алу немесе қамауға алу немесе бас бостандығынан айыру мерзімін өтеу кезінде (растайтын құжаттар болған кезде);
- 7) медициналық мекеменің білікті дәрігері (тиісті органдардың қорытындысы болған кезде) ұйғарған дәрі-дәрмектерді пайдалануды қоспағанда, алкогольизм, алкогольдік мас болу жай-күйі, сақтандырылушының есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды пайдалануы, оның ішінде көлік құралын алкогольдік / есірткілік мас күйінде басқару;
- 8) сақтандырылған кәсіптік спортпен немесе қауіпті спорт түрлерімен (қысқы, су асты, ат спорты, авиациялық, күштік спорт түрлері, парашюттік және тау шаңғысы спорт түрлері, жартасқа өрмелеу, альпинизм, дельтапланеризм, шығыс жекпе-жегі, аңшылық, дауылды ағындар бойынша қайық жарысы,) айналысуға не осы үлгідегі жаттығуларға;
- 9) мақсаты ең жоғары жылдамдыққа қол жеткізу болып табылатын моторлы көлік құралының жүргізушісі, екінші жүргізушісі немесе жолаушысы ретінде жаттығу сапарларын қоса алғанда, жарысқа байланысты іс-шараларға қатысу;
- 10) түрлі іс-шараларға (жарыстарға, шоу-бағдарламаларға) қатысу, өмірге қауіп төндіретін трюктарды немесе жаттығуларды орындау;
- 11) лицензияланатын авиакомпанияның жолаушылар әуе кемелерінде жолаушы ретінде ұшуды қоспағанда, ұшу аппараттарында, оның ішінде дельтапландарда, парашюттерде ұшу;

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

12) сақтандырылушының өзіне қасақана дене жарақатын салуы (растайтын құжаттар болған кезде);

13) егер сақтандыру шарты осы уақытқа дейін екі жылдан аз уақыт қолданыста болса, сақтандырылушының өзін-өзі өлтіруі (суицид әрекеттері);

14) сақтандырылушының химиялық, биологиялық, тау-кен өндіру, мұнай-газ өндіру, металлургия өнеркәсібіне, оның ішінде дайын металл бұйымдарын өндірумен байланысты, биіктікте және қауіптілігі жоғары басқа да салаларда (диверсанттар, сүңгуірлер, ұшу құрамы, жоғары вольтты желілердің электриктері, өрт сөндіру қызметінің, қауіпсіздік қызметінің қызметкерлері) жұмыс істеуіне байланысты еңбек (қызметтік) міндеттерін орындауы, ұлттық қауіпсіздіктің кадр қызметкерлері, сондай-ақ әскери қызметшілер мен полицейлер);

15) сақтандырылушының ауыр және/немесе созылмалы жүрек-қан тамырлары ауруы, жүрек және/немесе қан тамырлары патологиясы, жүйелі ауру, эндокриндік жүйе ауруы, созылмалы бүйрек және/немесе бауыр жеткіліксіздігі, егер бұл аурулар сақтандырылушыда сақтандыруға қабылдау кезінде орын алса, қатерлі ісіктің пайда болуымен байланысты ауру;

16) АИТВ инфекциясы, ЖИТС аурулары;

17) жіті, созылмалы және тұқым қуалайтын аурулардың кез келген нысандары (оның ішінде инфаркт, инсульт және аурудың дамуы нәтижесінде тұқым қуалайтын патологиядан немесе патологиядан туындаған органдардың өзге де кенеттен зақымдануы), мүгедектіктің белгіленуіне алып келген грыжалар және сақтандырылушының денсаулығының өзге де бұзылулары.

8.2. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да негіз бола алады:

1) сақтанушының сақтандырушыға сақтандырылған адам, оның денсаулық жағдайы, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтер беруі (растайтын құжаттар болған кезде);

2) сақтанушының сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән-жайларын тергеп-тексеруге кедергі жасауы;

3) егер Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы білгені дәлелденбесе, Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы ол басталған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде хабардар етпеуі;

4) егер сақтандырылушымен сақтандыру жағдайы (өлім немесе жазатайым оқиға) сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылмаған кезеңде орын алса.

Тарау 9. Сақтанушының (сақтандырылушының/ пайда алушының) сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-әрекеті

9.1. Сақтандыру шартында көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде пайда алушы сақтандырушыны жазатайым оқиға не Сақтанушы қайтыс болған күннен бастап күнтізбелік 30 күн ішінде жазбаша хабардар етуге міндетті.

9.2. Сақтандырушы сақтандыру жағдайы туралы хабарламаны дереу тіркеуге және өтініш берушіге ұсынуға міндетті:

1) сақтандыру шартының талаптарын және сақтандырушының талаптарын қалай орындау керектігі туралы ақпаратпен бірге сақтандыру төлемі туралы өтініш нысаны;

2) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға арналған құжаттар тізімі.

9.3. Пайда алушы сақтандырушыға сақтандыру жағдайының мән-жайларын тергеуге жәрдемдесуге, сондай-ақ сақтандырушыға сақтандыру тәуекеліне, сақтандыру жағдайына және оның салдарына қатысты дұрыс ақпарат пен қажетті құжаттарды беруге міндетті.

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

Тарау 10. Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі

10.1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырылушының қайтыс болуы сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы өтініш (үй мекенжайын, байланыс телефондарын және пайда алушылардың банктік деректемелерін қоса бере отырып) және мынадай құжаттар ұсынылуы тиіс:

- 1) сақтанушының қайтыс болғаны туралы куәліктің нотариат куәландырған көшірмесі;
- 2) Сақтанушының қайтыс болғаны туралы анықтаманың нотариат куәландырған көшірмесі;
- 3) уәкілетті тұлғаның қолымен және медициналық мекеменің мөрімен расталған сақтандырылушының ауру тарихынан үзінді көшірме;
- 4) сақтандырылған адамның мәйітіне патологиялық-анатомиялық (сот-медициналық) сараптаманың қорытындысы (бар болса);
- 5) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжат;
- 6) мұрагерлік құқықтарына кіруді куәландыратын құжат;
- 7) сақтандыру жағдайына қатысты және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген сақтандырушы жазбаша сұрататын басқа да құжаттар.

10.2. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушыға жазатайым оқиға нәтижесінде 1 немесе 2 топтағы мүгедектікті белгілеу сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы өтініш (үй мекенжайын, байланыс телефондарын және пайда алушылардың банктік деректемелерін қоса бере отырып) және мынадай құжаттар ұсынылуы тиіс:

- 1) сақтандырылушының мүгедектігін белгілеу туралы уәкілетті органның анықтамасының нотариат куәландырған көшірмесі;
- 2) сақтандырылушыға белгіленген мүгедектікке әкеп соққан диагнозды көрсете отырып, дәрігерлік-консультациялық комиссия қорытындысының көшірмесі;
- 3) уәкілетті тұлғаның қолымен және медициналық мекеменің мөрімен расталған сақтандырылушының ауру тарихынан немесе амбулаториялық картасынан үзінді көшірмені;
- 4) тиісті уәкілетті органның құжаты (қылмыстық және/немесе әкімшілік істі қозғау не қозғаудан бас тарту, қылмыстық және/немесе әкімшілік істі тоқтата тұру немесе тоқтату туралы қаулының көшірмесі, соттың шешімі/үкімі, жұмыс беруші жасайтын іс жүргізудегі жазатайым оқиға туралы акт, өрт сөндіру қызметтерінің қорытындысы және т. б.), оның құзыретіне растау жатады жазатайым оқиғаның басталу фактісі, туындаған салдарларды, сондай-ақ олардың арасындағы себеп-салдарлық байланысты нақтылау;
- 5) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжат;
- 6) сақтандыру жағдайына қатысты және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген сақтандырушы жазбаша сұрататын басқа да құжаттар.

10.3. Сақтандырушы құжаттарды алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру жағдайының басталғанын растау және сақтандыру төлемінің мөлшерін белгілеу үшін өтініш берушіні жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге міндетті.

10.4. Сақтандырушы жоғарыда баяндалған құжаттар тізбесін қысқартуға немесе егер нақты мән-жайларды ескере отырып, олардың болмауы сақтандыру жағдайының басталу фактісін анықтауға мүмкіндік бермейтін болса, өтініш берушіден қосымша құжаттарды дәлелді түрде сұратуға құқылы.

10.5. Егер сақтандыру жағдайы фактісі бойынша қылмыстық іс қозғалса, онда Сақтандырушының уәкілетті орган шешім қабылдағанға дейін сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыруға құқығы бар, ол туралы өтініш берушіні жазбаша нысанда хабардар етеді.

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

10.6. Сақтандыру жағдайына қатысты құжаттар сақтандырушыға қазақ немесе орыс тілінде не нотариалды куәландырылған қазақ немесе орыс тілдеріндегі аудармасымен түпнұсқа тілінде ұсынылуы тиіс.

Тарау 11. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

11.1. Сақтандырушы құқылы:

- 1) сақтандыру жағдайының басталуын құжаттамалық растауға;
- 2) Қазақстан Республикасының ережелерінде, сақтандыру шартында және заңнамасында көзделген жағдайларда және тәртіппен Сақтанушы өз міндеттерін орындамаған жағдайда сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 3) сақтандыру тәуекелі дәрежесінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабарланған сәттен бастап сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе тәуекел дәрежесінің ұлғаюына мөлшерлес сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге. Егер сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы. Бұл ретте сақтандыру шарты сақтандырушы сақтанушыға хабарлама жіберген күннен бастап бір ай өткен соң бұзылған болып есептеледі;
- 4) Сақтанушы (сақтандырылған /пайда алушы) берген, сақтандыру шарты бойынша сақтандыруға және сақтандыру жағдайына қатысы бар ақпаратты тексеруге;
- 5) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын дербес анықтауға, оның ішінде тиісті ұйымдардан олардың құзыретіне қарай сақтандыру жағдайына қатысы бар немесе сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын құжаттарды сұратуға.

11.2. Сақтанушы құқылы:

- 1) сақтандыру құпиясына;
- 2) пайда алушыға сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асыруға;
- 3) сақтандыру төлемін кешіктіргені үшін өсімпұл алуға (өсімпұл төленген күнге Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландыру мөлшерлемесі мөлшерінде мерзімі өткен әрбір күн үшін өсімпұл есептеледі);
- 4) Ережелермен танысуға және олардың көшірмесін алуға (талап бойынша) құқылы.

11.3. Сақтандырушы міндетті:

- 1) сақтанушыны ережелермен таныстыруға;
- 2) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүргізуге;
- 3) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
- 4) сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарламаларды, түсіндірмелерді жазбаша нысанда орындауға және басқа тарапқа тікелей беруге немесе оның жөнелтілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге құқылы.

11.4. Сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын төлеуге;
- 2) сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын бағалау үшін маңызы бар өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы, сақтандыруға арналған өтініш пен сауалнамаға сәйкес хабарлауға, сондай-ақ Сақтандырушының сұрау салуы бойынша жіберілген, бұл ретте сақтандыру шарты жасалғаннан кейін сақтандыру тәуекелін ұлғайтуға қабілетті барлық фактілер туралы дереу хабарлауға;

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

3) сақтандырушыға сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде оның басталғаны туралы жазбаша хабарлауға;

4) Сақтанушының, сақтандырылушының немесе пайда алушының орналасқан жері немесе тұрғылықты жері өзгерген кезде олардың мекенжайын сақтандырушыға он күн мерзімде хабарлауға міндетті. Әйтпесе, Сақтандырушының бұрынғы орналасқан жеріне немесе тұрғылықты жеріне жіберілген кез келген хабарламасы Тараптар орындаған (жарамды) болып саналады;

5) Егер сақтанушының немесе сақтандырылушының орналасқан жері немесе тұрғылықты жері Қазақстан Республикасынан тыс жерде болса, сақтандырушыға сақтанушыға немесе сақтандырылушыға хат-хабарды жеткізуге жауапты Қазақстан Республикасында сенім білдірілген адамды көрсетуге;

6) сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарламаларды, түсіндірмелерді жазбаша нысанда орындауға және басқа тарапқа тікелей беруге немесе оның жөнелтілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге.

Тарау 12. Сақтандыру шартын тоқтату шарттары

12.1. Сақтандыру шарты мынадай жағдайларда тоқтатылады:

- 1) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі өткеннен кейін;
- 2) Сақтандырушының сақтандыру шарты бойынша белгіленген сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) жүзеге асыруы;
- 3) ҚР АҚ 841-бабының талаптарына сәйкес мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайларда;
- 4) тараптардың бірінің бастамасы бойынша немесе тараптардың келісімі бойынша сақтандыру шартын бұзу.

12.2. Сақтандыру шарты сақтандыру шарты тараптарының бірінің бастамасы бойынша оның қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін мерзімінен бұрын бұзылуы мүмкін:

- 1) Сақтанушының өтініші бойынша-кез келген уақытта;
- 2) Сақтандырушының талабы бойынша - сақтанушының сақтандыру шарты бойынша өз міндеттерін орындамауына байланысты жүзеге асырылады.

Екі жағдайда да Сақтанушы төлеген сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды.

12.3. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарының орындалмауынан туындаған жағдайларда, соңғысы сақтанушыға өзі төлеген сақтандыру сыйлықақысын не сақтандыру жарналарын толығымен қайтаруға міндетті.

12.4. Сақтанушы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 2-тармағында көзделген мән-жайлар бойынша шарттан бас тартқан кезде, Егер бұл Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 1-тармағында көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы не сақтандыру жарналары қайтарылуға жатпайды.

Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқан кезде, ол жасалған күннен бастап күнтізбелік он төрт күн ішінде сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) бір бөлігін шегергендегі алынған (алған) сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) сақтандыру қолданылған уақытқа және сақтандыру шартын бұзуға байланысты шығасыларға барабар қайтаруға міндетті.

Тарау 13. Қосымша ережелер

Бұл құжатқа электронды түрде қолданылады.

Басып шығарылғаннан кейін құжат ескерілмейтін даналар санатына өтеді

13.1. Сақтандыру шартына барлық өзгерістер мен толықтырулар Ережелерде көзделген тәртіппен және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тараптардың келісімі бойынша тараптардың қосымша келісімге қол қоюы арқылы енгізіледі.

13.2. Сақтанушы мен сақтандырушы арасындағы келісім бойынша ережелер негізінде Ережелердің жекелеген ережелерін өзгертуді, алып тастауды, сондай-ақ сақтандыру шартын жасасу кезінде айқындалатын қосымша талаптарды көздейтін сақтандыру шарттары жасалуы мүмкін.

13.3. Сақтандыру ережелерінде қамтылған және сақтандыру шартының мәтініне енгізілмеген тараптар үшін, егер сақтандыру шартында осындай Ережелердің қолданылуы тікелей көрсетілсе және Ережелердің өзі сақтандыру шартында баяндалса не оған қоса берілсе, міндетті болады. Соңғы жағдайда сақтанушыға сақтандыру шартын жасасу кезінде ережелерді ұсынуды Тараптар сақтандыру шартында куәландыруға тиіс.

13.4. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде туындайтын барлық даулар келіссөздер жолымен шешіледі.

13.5. Сақтандыру шартынан туындайтын дау болған кезде сақтанушы (сақтандырылған/ пайда алушы) дауды реттеу туралы өтінішпен сақтандыру омбудсманына жүгінуге құқылы.

13.6. Тараптар келісімге қол жеткізбеген жағдайда даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сот тәртібімен қаралады